स्रोतोभ्यउत्कृष्य तत्तेजःहिमवत्पार्श्वेउत्ससर्जेत्यन्वयः ॥ यत् यस्मात् अस्याःनिर्गतं तत् तस्मात् गंगागर्भतोनिर्गमात् तत्तेजः ॥ जांबूनदाकारसुमेरुकन्यापत्यत्वाद्गंगायास्तप्तं जांबूनदं सुवर्णं तेनसमप्रभं आसीदितिशेषः ॥ १८ ॥ अतएवधरणींप्राप्तं साक्षात्त्वसंबद्धधरणीस्थंवस्तु कांचनमकरोत् ॥ तत्समीपवर्तिभूसंस्थंअतुलप्रभंहिरण्यं रजतंअकरोत् ॥ तत्तेजःसंबंधितैक्ष्ण्यादेवतद्व्यवहितभूस्थंवस्तुजातं ताम्रं कार्ष्णायसं लोहं अभिजायत अडभावआर्षः ॥ १९ ॥ तत्तस्यगर्भस्यमलं त्रपु सीसंचअभवत् ॥ अयंभावः ॥ तैक्ष्ण्यमलगंधयुक्तेनशुद्धेन स्पर्शतोविद्धं स्वर्णं ॥ गंधयुक्तेनविद्धं रजतं ॥ तैक्ष्णयुक्तेनविद्धं ताम्रं लोहंच ॥ मलयुक्तेनविद्धंत्रपुसीसेइति ॥ नानाधातुः तद्रूपं ॥

उत्ससर्जमहातेजाःस्रोतोभ्योहितदानघ ॥ यदस्यानिर्गतंतस्मात्तप्तजांबूनदप्रभं ॥ १८ ॥ कांचनंधरणींप्राप्तंहिरण्यमतुलप्रभं ॥ ताम्रं कार्ष्णायसंचैवतैक्ष्ण्यादेवाभिजायत ॥ १९ ॥ मलंतस्याभवत्तत्रत्रपुसीसकमेवच ॥ तदेतद्धरणींप्राप्यनानाधातुरवर्धत ॥ २० ॥ निक्षिप्तमात्रेगर्भेतुतेजोभिरभिरंजितं ॥ सर्वंपर्वतसन्नद्धंसौवर्णमभवद्वनं ॥ २१ ॥ जातरूपमितिख्यातंतदाप्रभृतिराघव ॥ सुवर्णपुरुषव्याघ्रहुताशनसमप्रभं ॥ २२ ॥ तंकुमारंततोजातंसेंद्राःसहमरुद्गणाः ॥ क्षीरसंभावनार्थायकृत्तिकाःसमपूजयन् ॥ २३ ॥ ताःक्षीरंजातमात्रस्यकृत्वासमयमुत्तमं ॥ ददुःपुत्रोयमस्माकंसर्वासामितिनिश्चिताः ॥ २४ ॥ ततस्तुदेवताःसर्वाःकार्तिकेयइतिब्रुवन् ॥ पुत्रस्त्रैलोक्यविख्यातोभविष्यतिनसंशयः ॥ २५ ॥

॥ २० ॥ नचस्पर्शवेधित्वमेवतस्य अपितुरूपवेधित्वमपीत्याह निक्षिप्तेत्यादि ॥ संनद्धं संबद्धं ॥ ॥ २१ ॥ जातरूपं रूपेणजातमित्यर्थः ॥ २२ ॥ तंकुमारमिति ॥ ततः रुद्रतेजसःजातं क्रमेणसाकारतांप्राप्तं ॥ क्षीरसंभावनार्थाय क्षीरपानप्रयोजनसिद्धये ॥ कृत्तिकाः कृत्तिकाभिः ॥ यद्वासमयोजयन्नित्यस्यप्रैरयन्नित्यर्थः ॥ २३ ॥ अथताःकृत्तिकाः अस्माकंसर्वासांपुत्रोभवत्वितिउत्तमंसमयंकृत्वा निश्चिताः तद्विषयकनिश्चयवत्यः ॥ जातमात्रस्यतस्यक्षीरंददुरित्यन्वयः ॥ २४ ॥ ततःसर्वदेवताः युष्माकमयंपुत्रःकार्तिकेयइति त्रैलोक्यविख्यातोभविष्यति ॥ अत्रसंदेहःन इतिब्रुवन् अब्रुवन्नित्यर्थः अडभावआर्षः ॥ २५ ॥